

Список використаних джерел

1. Кримінальний кодекс України. Відомості Верховної Ради України від 29.06.2001. 2001. № 25. Стаття 131.
2. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування. <https://gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravoporushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2>
3. Вознюк А. А. Актуальні проблеми кримінально-правового впливу на учасників не передбачених законами України воєнізованих або збройних формувань [Електронний ресурс] / А. А. Вознюк // Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2015. № 2. С. 40–49.
4. Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них : монографія / А. А. Вознюк. Київ : Маслаков. 2018. 928 с.
5. Конончук А. О. Мета створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань та участі в них. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2018. № 3 (108). С.288-302.
6. Коржанський М. Й. Науковий коментар Кримінального кодексу України / М. Й. Коржанський. – Київ : Атіка : Академія : Ельга-Н. 2001. 656 с.
7. Робак В. А. Кримінальна відповідальність за створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань : дис. канд. юрид. наук : 12.00.08. Київ, 2008. 259 с.

Єрмоленко Інна Яківна

доцент кафедри адміністративно-правових дисциплін навчально-наукового інституту права та психології НАВС, кандидат юридичних наук

АДМІНІСТРАТИВНА ЮРИСДИКЦІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ПОНЯТТЯ, ЗМІСТ ТА СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ

Юрисдикцію та адміністративно-юрисдикційну діяльність характеризують притаманні їй функції, через які здійснюється відповідна діяльність. Зміст адміністративної юрисдикції становить діяльність з реалізації її функцій, яка здійснюється у встановлених формах і відповідними методами. Термін «функція» (з латинської *functio* – виконання) має декілька визначень. Зокрема, у словнику іншомовних слів вона означає «діяльність, обов'язок, призначення» [1, с.727]. У великому тлумачному словнику сучасної української мови, «функція» визначена як: 1) явище, що залежить від іншого явища, є формою його виявлення і змінюється відповідно до його змін; 2) робота кого, чого-небудь, обов'язок, коло діяльності когось, чогось [2, с.13]. Виходячи з теорії права [3, с. 225], можна стверджувати, що адміністративно-юрисдикційній діяльності притаманні наступні функції: охоронна, виховна, регулятивна та превентивна. Охоронна функція адміністративної юрисдикції обумовлена приналежністю останньої до правоохоронної діяльності. Усім своїм призначенням та змістом юрисдикція повинна здійснювати цю функцію. Охоронна функція обумовлена завданнями

законодавства про адміністративні правопорушення, визначеними у ст.1 КУпАП України в якості першочергових (з урахуванням відповідних політичних та економічних змін у державі): охорона державного устрою держави, власності, соціально-економічних, політичних та особистих прав і свобод громадян, а також прав і законних інтересів підприємств, установ і організацій, установленого порядку управління, державного і громадського порядку, зміцнення законності, попередження правопорушень, виховання громадян у дусі точного і неухильного дотримання Конституції України та законів, поваги до прав, честі та гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством. Досягнення цих завдань забезпечується оперативним виявленням фактів адміністративних правопорушень, швидким розглядом адміністративних справ і вжиттям до винних законних і справедливих заходів адміністративних стягнень. Виховна функція полягає у вихованні громадян у дусі точного і неухильного дотримання Конституції України та інших законодавчих актів, поваги до прав, честі і гідності інших громадян, до правил співжиття, сумлінного виконання своїх обов'язків, відповідальності перед суспільством (ст. 1 КУпАП України). У реалізації цієї функції досягається виконання зазначених завдань, при цьому важлива роль належить як самій процедурі розгляду справ про адміністративні правопорушення, підвідомчих поліції, так і її організації, здійсненню демократичних принципів, перш за все гласності, широкої участі громадськості в цьому адміністративному провадженні.

Сьогодні діяльність правоохоронних органів перебуває під пильною увагою громадськості, що зобов'язує їх удосконалювати свою діяльність.

Нині суспільство потребує ефективної діяльності «нової поліції», працівники якої повинні бути взірцем законослухняності, діяти виключно відповідно до Закону. Така діяльність має здійснюватися у тісній взаємодії з населенням, державними та громадськими організаціями. Лише за перелічених умов можна розраховувати на успіх у цій важливій та відповідальній справі.

Регулятивна функція адміністративної юрисдикції відображає її управлінський аспект. Управління за допомогою норм права є системою управління з коригувальною часткою. У такій системі діє управляюча частина – в її ролі виступає законодавець (видавець правової норми), який задає за допомогою норм права зразки поведінки, та коригуюча частина – юрисдикція, призначення якої полягає у виправленні розходжень, що виникають між поведінкою керованої частки та заданим зразком поведінки.

Наступна функція адміністративно-юрисдикційної діяльності – превентивна – впливає із основних повноважень поліції щодо превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень п. 1 ч. 1 ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію». Реалізація цієї функції і є одним з головних завдань провадження в справах про адміністративні правопорушення, що підвідомчі органам Національної поліції, - запобігання адміністративним правопорушенням, виконання якого значною мірою залежить і від виконавчого провадження, оскільки із застосуванням (реалізацією) накладеного адміністративного стягнення чинне законодавство

пов'язує досягнення цілей загальної та індивідуальної профілактики адміністративних правопорушень. Функції адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції реалізуються за допомогою відповідних методів. Метод (від грецького *methodos* – шлях до чого-небудь, простежування, дослідження) – це «шлях, спосіб, прийом практичного здійснення чого-небудь», «свідомі систематичні й послідовні дії, що ведуть до досягнення якої-небудь мети», «спосіб досягнення мети, сукупність прийомів та операцій теоретичного або практичного освоєння дійсності, а також людської діяльності, організованої певним чином» [4]. Універсальними методами будь-якої діяльності з загальнотеоретичних позицій є переконання та примус. Метод переконання – це система заходів правового і неправового характеру, які проводяться органами публічної адміністрації, що проявляється у здійсненні виховних, роз'яснювальних і заохочувальних заходів з метою формування у громадян розуміння необхідності чіткого виконання вимог законів та інших правових актів. Основними формами реалізації методу переконання при здійсненні адміністративно-юрисдикційної діяльності поліції є індивідуальні та колективні бесіди, обговорення поведінки особи, встановлення над нею індивідуального і колективного шефства, стимулювання участі в суспільно корисній діяльності і т. ін. На практиці позитивно себе зарекомендувала форма бесід.

Список використаних джерел

1. Словник іншомовних слів : За ред. О. С. Мельничука. К.: УРЕ, 1997. 920 с. С.727
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови (з дод. і допов.) / уклад. і голов. ред. В. Т. Бусел. К. ; Ірпінь : Перун, 2005. 1728 с. С.13-35
3. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: Підручник для студ. вищ. навч. закладів / Скакун Ольга Федорівна / Національний ун-т внутрішніх справ. - Х. : Консум, 2005. 656 с. С.225-226.).
4. Івченко А. О. Тлумачний словник української мови: Близько 7000 слів, ст. / Івченко А. О. Х. : Фоліо, 2005. 766 с. ISBN: 978-966-507-211-9

Коваль Богдан Вікторович
старший викладач кафедри
кримінальної юстиції ННПП
Національної академії
внутрішніх справ
кандидат юридичних наук

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВА СТОРОНИ ЗАХИСТУ НА ОЗНАЙОМЛЕННЯ З МАТЕРІАЛАМИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У РАЗІ ВІДМОВИ В ПРОДОВЖЕННІ СТРОКІВ ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ (ПРОКУРОРОМ АБО СЛІДЧИМ СУДДЕЮ)

Кримінальне провадження, відповідно до положень ст. 7 КПК України здійснюється з урахуванням засад, до яких відносяться, зокрема: змагальність сторін; забезпечення права на захист; рівність. Досягнення рівності сторін та